

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/do-pobrania/publikacje-bezplatne/12945,Jeden-z-wykletych-Feliks-Selmanowicz-Zagonczyk-19041946.html>
12.07.2026, 05:53

Jeden z „wyklętych”. Feliks Selmanowicz „Zagończyk” 1904–1946

Autor:

Rychert Izabela

Opis

Izabela Rychert, *Jeden z „wyklętych”. Feliks Selmanowicz „Zagończyk” 1904-1946*, Gdańsk 2011, 44 s.

Nakład wyczerpany.

[Wersja elektroniczna w Bibliotece cyfrowej IPN](#)

Publikacja przedstawia Feliksa Selmanowicza (ps. „Zagończyk”), zasłużonego żołnierza czasu wojny i okresu powojennego, dowódcę patrolu dywersyjnego 5. Wileńskiej Brygady Armii Krajowej. W broszurze opisano dzieciństwo i młodość Selmanowicza, okres jego konspiracyjnej działalności w latach II wojny światowej, jak i po wojnie (1945-1946), wreszcie samo aresztowanie, śledztwo i egzekucję. Poza biografią Selmanowicza w publikacji zaprezentowano wybrane dokumenty dotyczące „Zagończyka”.

W pracach nad broszurą Autorka wykorzystała zbiory z Archiwum Państwowego w Gdańsku, Centralnego Archiwum Wojskowego, Archiwum IPN w Białymstoku, Gdańsku, Krakowie i Warszawie oraz ze zbiorów prywatnych. Z tych ostatnich pochodzą m.in. nigdy dotąd niepublikowane fotografie oraz list do szwagra i syna, napisany przez Selmanowicza w dniu wykonania wyroku.

SPIS TREŚCI

Od autora

Dzieciństwo i młodość

Działalność konspiracyjna w czasie II wojny światowej

Działalność konspiracyjna po II wojnie światowej

Aresztowanie i śledztwo

Egzekucja

Odnaczenia

Dokumenty:

Nr 1. 1923 marzec 15, b.m.w. – Odpis zaświadczenia o pełnieniu przez Feliksa Selmanowicza funkcji naczelnika i dowódcy drużyny w Milicji Ludowej Pasa Neutralnego

Nr 2. 1923 marzec 15, b.m.w. - Zaświadczenie o ranie odniesionej przez Feliksa Selmanowicza podczas walki z Litwinami pod Szyrwintami

Nr 3. 1924 luty 21, Grodno - Odpis zaświadczenia informującego o stosunku Feliksa Selmanowicza do służby wojskowej

Nr 4. 1928 kwiecień 9, Wilno - Odpis podziękowania za pracę na rzecz Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem w okresie wyborów do Sejmu i Senatu w 1928 r.

Nr 5. 1929 marzec 26, Olkieniki - Świadectwo metryczne Feliksa Selmanowicza

Nr 6. 1930 sierpień 30, Wilno - Odpis zaświadczenia o pełnieniu przez Feliksa Selmanowicza funkcji komendanta oddziału w Związku Strzeleckim

Nr 7. B.m.w., b.d.w. - Odpis zaświadczenia o pełnieniu przez Feliksa Selmanowicza funkcji komendanta oddziału w Związku Strzeleckim

Nr 8. B.m.w., b.d.w. - Wniosek do Komitetu Krzyża i Medalu Niepodległości o przyznanie Feliksowi Selmanowiczowi Krzyża Niepodległości

Nr 9. 1934 czerwiec 28, Wilno - Zaświadczenie Rejonowego Inspektora Koni ppłk. Jerzego Dąmbrowskiego o udziale Feliksa Selmanowicza w walkach o miasto w szeregach Samoobrony Wileńskiej

Nr 10. 1934 czerwiec 30, Turgiele - Pismo skierowane przez Feliksa Selmanowicza do Kapituły Krzyża i Medalu Niepodległości

Nr 11. B.m.w., b.d.w. - Raport Feliksa Selmanowicza „Zagończyka” z narady oficerskiej podsłuchanej w klubie wojskowym w Kałudze

Bibliografia

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zobacz inne publikacje](#)

[wstecz](#)

Książka

„Żegnam wszystkich”. Henryk Urbanowicz „Zabawa”. Biografia harcerza i żołnierza brygad wileńskich Armii Krajowej kpt. „Szczerbca” i mjr. „Łupaszki”

[dalej](#)